

Министарство заштите животне средине
Булевар Михајла Пупина 2
11070 Београд
Кабинету министарке Ирене Вујовић

ДАТУМ: 09.04.2021.

ПРЕДМЕТ: Захтев за обуставу поступка израде Нацрта закона о изменама и допунама Закона о заштити природе и поновно спровођење овог поступка

Поштована,

Коалиција 27, уз подршку организација цивилног друштва активних у области заштите природе и животне средине обраћа Вам се са захтевом да обуставите актуелни поступак израде Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о заштити природе, укључујући и постојећу јавну расправу, те да спроведете комплетан поступак израде Нацрта поново, у складу са важећим законским оквиром, уз консултације са свим заинтересованим странама и уз поштовање принципа транспарентности, у циљу израде квалитетнијег Закона о заштити природе. Захтев базирамо на доле наведеним недостацима насталим у поступку израде Нацрта.

Пропусти у вези са процедуром израде Нацрта:

- Измене и допуне Закона о заштити природе су најављене још 2018. године када је и формирана радна група која је укључивала и представнике цивилног друштва (WWF Adria). Радна група је тада разматрала неколико измена и допуна, али не све које су предложене у Нацрту Закона који је представљен у оквиру актуелне јавне расправе. Радна група није била сазивана од фебруара 2019. године тако да се предложене измене не могу сматрати резултатом рада радне групе.
- На јавној расправи смо упознати са чињеницом да и заводи за заштиту природе као стручне институције Министарства нису били упућени у предлоге из овог Нацрта, те да су тек у току јавне расправе упознати са њима.
- Процедура израде Нацрта није била у довољној мери отворена за мишљења и доприносе заинтересованих страна будући да смо у току јавне расправе упознати од стране управљача и корисника заштићених подручја да нису били консултовани у вези са предложеним Нацртом. Уколико овоме додамо и чињеницу да ни организације

цивилног друштва нису укључене у довољној мери сматрамо да процес није био инклузиван.

- Јавности није познато да ли је након формирања нове Владе основана нова радна група нити, ако је основана, који је њен састав. У супротности са чланом 41. Пословника Владе документација објављена у оквиру јавне расправе није садржала информације о образовању и саставу радне групе која је припремила Нацрт.

Пропусти у вези са јавном расправом која је објављена 19.03.2021. године на сајту Министарства:

- Министарство је на свом сајту поставило информацију и комплетну документацију за јавну расправу, али је она практично невидљива широј јавности јер је за стицање до ње било потребно најмање три корака, односно добро познавање сајта Министарства. Информација се чак није појавила у главним вестима, на насловној страни сајта Министарства, што сматрамо да је, с обзиром на значај документа, морао бити случај. Уверени смо да је због оваквог начина објављивања информација, велики број заинтересованих страна пропустио прилику да се укључи у израду овог документа.
- Онлајн јавна расправа је организована 06. априла 2021. године, али је информација о њој прослеђена на врло нетранспарентан начин. Линк за овај догађај није био доступан на сајту Министарства, а позив је послат имејлом одређеним организацијама (нисмо упознати којим) без навода о каквом се догађају ради и пратећих образложења. Сама расправа је започела са пола сата закашњења при чему о кашњењу нису стизале никакве информације од надлежног органа, а линк ка догађају је промењен, опет без јавног објављивања. Претпостављамо да су неке од заинтересованих страна које су и добиле позив за јавну расправу, одустале пошто нису могле да се укључе на расправу.
- За јавну расправу Министарство је користило “Webex” платформу а да претходно није обезбедило техничку подршку и упутство о коришћењу платформе. Претпостављамо да су због овог пропуста неке од заинтересованих страна онемогућене да учествују у јавној расправи.
- На одржаној јавној расправи био је присутан мали број заинтересованих страна: Завод за заштиту природе Србије (укључујући и радну јединицу Ниш), ЈП Национални парк Тара, ЈП Национални парк Копаник, ЈП Србијашуме, ЈП Војводинашуме и представници четири организације цивилног друштва, што сматрамо последицом нетранспарентности надлежног органа током спровођења јавне расправе.

Пропусти у вези са садржином Нацрта:

- Образложење које је део документације доступне јавности на сајту Министарства, а у коме се налазе разлози за доношење Закона и циљеви који се остварују, не пружа довољно информација о разлозима бројних одлука за измене и допуне. Образложења су оквирна и без додатних појашњења није могуће схватити разлоге измена нити њихову суштину. Оцењујемо да су на онлајн јавној расправи присутни представници институција и организација остали, у великој мери, ускраћени за та појашњења.
- Предложеним Нацртом се, између осталог, уводе комплексни поступци, попут оцене прихватљивости, који захтевају шире консултације и разумевање. Образложење, које је део документације доступне јавности на сајту Министарства, не пружа довољно информација ни о поступку оцене прихватљивости. Јасна је потреба да се Закон усагласи са ЕУ директивама, али није јасно на основу чега и са којим циљем су донете одлуке о току процеса, надлежностима и слично. Стручњаци који су радили ове измене нису били присутни на онлајн јавној расправи, а од представника Министарства се није могло добити објашњење за бројне измене и допуне везане за овај процес. На одржаној онлајн јавној расправи је било приметно да су додатна образложења потребна и за представнике институција из сектора заштите природе, који би Закон требало да спроводе. Поред тога, на истој јавној расправи, представници Министарства су констатовали да је неопходна прецизнија формулација појединих делова Закона у сарадњи са ангажованим стручњацима. Подсећамо да овакве измене Нацрта након јавне расправе а без накнадног увида заинтересоване јавности у измењен документ кроз јавну расправу, нису у складу са прописима.
- Поједине измене, осим што су у нескладу са постојећим законодавним оквиром, нису формулисане на начин да их разумеју нити они који Закон треба да спроводе нити стручна јавност и грађани. Неопходно је да сва законска решења буду јасно формулисана, односно, када то није могуће, да се предвиди доношење подзаконских аката за прецизније формулисање тих поступака.
- Један од циљева измена и допуна Закона о заштити природе је и решавање проблема изградње малих хидроелектрана у заштићеним подручјима, проблема који последњих година привлачи огромну пажњу, а и ствара притисак јавности на Министарство и Владу Србије. Иако сматрамо да је ово питање потребно решити Законом, чини се да Нацрт нуди решење којим је омогућено да се пракса изградња МХЕ као и других хидроелектрана у заштићеним подручјима, под одређеним, недовољно јасним, околностима, настави. Стога, дефинисању чланова Закона везано за ову област треба поступити посебно опрезно а консултације обавити са свим заинтересованим странама, што у процесу израде овог Нацрта није урађено.
- Нацрт, слично као и постојећи Закон о заштити природе, уводи изузетке од правила у случајевима када се пројекат прогласи општим интересом и националним значајем. Сматрамо овакве формулације потенцијално веома опасним по очување природе у

Србији, те стога недопустивим делом Закона, до момента дефинисања јасних критеријума за одређивање општег интереса и националног значаја.

Због начина на који је спроведен поступак израде Нацрта закона о изменама и допунама Закона о заштити природе, укључујући и јавну расправу, сматрамо да овај поступак није у складу са законодавним оквиром Републике Србије, принципима добре праксе и међународним конвенцијама које је ратификовала Република Србија. Захтевамо од Министарства да поступак израде Нацрта прогласи неважећим и поново организује цео поступак укључујући и поновно организовање радне групе, која би укључивала и представнике других релевантних сектора, укључујући и цивилни сектор.

Разумемо потребу хитног усклађивања Закона са европским законодавством у области заштите природе и операционализацију Натура 2000 европске еколошке мреже, али сматрамо да се оваквим убрзаним доношењем закона, супротно важећим прописима, може само додатно закомпликовати и одложити примена тих одредби.

Такође, иако се појединим изменама чини напредак у систему заштите природе, оне се не могу сматрати суштинским напретком у законском оквиру за ову област. Тренутно стање у заштити природе са бројним растућим притисцима, наводи на потребу озбиљне ревизије Закона о заштити природе, али и других закона чијим спровођењем се врши утицај на природу (нпр. Закон о шумарству, Закон о планирању и изградњи, Закон о енергетици, Закон о водама, закони којима се уређује област пољопривреде и други).

Стога сматрамо да је поновно покретање поступка измена и допуна, односно поступка израде новог Закона о заштити природе, само први корак ка решавању бројних питања у области заштите природе и захтевамо од Министарства да у најскоријем року покрене поступак за измене Закона о заштити природе, поштујући законодавни оквир Републике Србије и право јавности да буде укључена и овај процес и правовремено и транспарентно информисана о њему.

Захтев потписују доле наведене организације цивилног друштва:

Назив организације:	Законски заступник:	Контакт имејл:
Алтернатива за безбедније хемикалије (Коалиција 27)	Весна Поповић	office@alhem.rs
Београдска отворена школа (Коалиција 27)	Весна Ђукић	mirjana.jovanovic@bos.rs
Центар за екологију и одрживи развој (Коалиција 27)	Ивана Јовчић	office@cuzs.org.rs
Друштво за заштиту и проучавање птица Србије (Коалиција 27)	Милан Ружић	milan.ruzic@pticesrbije.rs
Инжењери заштите животне средине (Коалиција 27)	Игор Јездимировић	izzsns@yahoo.com
Један Степен Србија	Синиша Обренић	sinisa.obrenic@1c.org.rs
Мрежа за климатске акције (CAN) (Коалиција 27)	-	viktor@caneurope.org
Млади истраживачи Србије (Коалиција 27)	Тања Петровић	tanja@mis.org.rs
Светска организација за природу (Коалиција 27)	Јасмина Марковић	jmarkovic@wwfadria.org
Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину	Мирко Поповић	mirko.popovic@reri.org.rs
Непушачки Едукативни Центар - РП	Миљасав Пајевић	necrpkg@gmail.com
Крушевачки еколошки центар	Братислав Попрашић	kecpb@ptt.rs
Еколошки покрет Ибар Краљево	Мирослав Павловић	ekoibar@yahoo.com
Удружење за заштиту, одгој и проучавање животиња "ЗОО Планет" Пантелеј	Душан Стојановић	zooplanet.nis@gmail.com
Удружење грађана ГМ Оптимист	Бојан Миловановић	gmoptimist@gmail.com
Удружење Протега	Др Габор Месарош	gabor@protego.rs

Назив организације:	Законски заступник:	Контакт имејл:
Удружење за заштиту шума, Нови Сад	Драгана Арсић	dragana16arsic@gmail.com
Еколошки Покрет Беочина	Златко Тодорчески	ztodoras@hotmail.com
Неформална грађанска иницијатива Одбранимо нашу околину, Сента	Мина Делић	minadelic@yahoo.com
Удружење грађана Фрушкаћ	Никола Арежина	info@fruskac.net
Локална агенда 21 за Костолац-Општина	Ненад Николић	la21nikolic@gmail.com
Organisation for Saving Nature and Animals - OSNA	Весна Јаковљевић	organisationosna@gmail.com
П.У.Ж.помоћ угроженим животињама Велико Градиште	Слађана Богичић	analeb6@gmail.com
Удружење за права и заштиту животиња Мајданпек "Белка"	Игор Јанковић	udruzenje.belka.mpek@gmail.com
Друштво младих истраживача Бор	Драган Ранђеловић	kancelarija@mibor.rs
Фондација Искорак	Дејан Перић	dejan.peric@fondacijaiskorak.rs
Краљевачки развојни центар	Зоран Николић	office@kraljevackirazvojnacentar.org
Центар за експерименте и урбане студије - ЦЕУС	Ана Митић-Радуловић	ana.mitic-radulovic@ceus.rs
Удружење за промоцију и еколошки маркетинг природних вредности Екомар	Марија Симић Савић	udruzenje.ekomar@gmail.com enje.ekomar
Полекол	Ива Марковић	pravonavodu@gmail.com
Друштво за заштиту животне средине Стара планина	Драган Ташков	drustvostaraplanina@gmail.com
Еколошки центар "Станиште"	Златија Чочић Краснић	staniste@sbb.rs
УКЛАПЕВ	Дориан Лељак	dinasuklar@yahoo.com
Друштво одрживог развоја "Дунав"	Душан Крстић	dordunav@gmail.com
UNEKOOP	Љиљана Богдановић	office@unecopn.org

Назив организације:	Законски заступник:	Контакт имејл:
Центар модерних вештина	Милош Ђајић	milos.djajic@cmv.org.rs
Еколошко удружење Авалон	Будимир Бабић	euavalon@gmail.com
Еколошко удружење Рзав	Натаса Миливојевић	klokoc2@gmail.com
Пск "Коловрат"	Драгољуб Симовић	ssimolim@gmail.com
Удружење Рурални центар Сова	Марко Цвијановић	ruralni.centar.sova@gmail.com
Удружење "Зелени мост"	Сања Марковић	nvozenimost@gmail.com
Покрет Одбранимо шуме Фрушке горе	Душан Беређи	beredid@gmail.com
УГ "Космоплит"	Далибор Лозница	dalibor26loznica@qmail.com
Покрет горана Новог Сада	Душица Миленковић	office@pokretgorana.org.rs
Центар подршке за одрживи развој и раст - Храст, Прибој	Саша Бјелић	bjelicsasa@gmail.com
Центар за истраживање биодиверзитета	Саша Рајков	office@cib.rs
Удружење "Школа за опстанак"	Мр Гордана Брун	brungor@sbb.rs
Еколошко удружење Чуvari природе Пожега	Радивоје Филиповић	lakifilipovic765@gmail.com
Покрет горана Војводине	Алекса Јефтић	aleksa@pgv.org.rs
УГ "Отворени круг Нови Сад"	Марко Дињашки	otvorenikrugns@gmail.com
Београдски фонд за политичку изузетност	Марко Савковић	msavkovic@bfpe.org
Академија женског лидерства	Милош Ђајић	officewla@gmail.com